

збитки, отримати неустойку в разі настання передбачених договором обставин без звернення до суду [2, с. 595].

Отже, можна зробити висновок про те, що сучасні тенденції розвитку законодавства про способи забезпечення виконання зобов'язання передбачають значне розширення переліку таких способів, якими може скористатися кредитор з метою встановлення додаткових гарантій, спрямованих на забезпечення належного виконання договірних умов та задоволення своїх інтересів. Тому в договорах вбачається можливість щодо застосування способів забезпечення виконання зобов'язань не тільки тих, що передбачені ч. 1 ст. 546 ЦК України, а й інших, які прямо впливають із договорів або ж із закону.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Концепція оновлення Цивільного кодексу України. Київ: Видавничий дім "АртЕк", 2020. 128 с. URL: <https://pravo.ua/wp-content/uploads/2021/01/Proekt-Koncepcii-onovlennja-Civilnogo-kodeksu-Ukraini.pdf> (дата звернення: 19.04.2023)
2. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу: монографія / за заг. ред. Н.С. Кузнецової. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. – 690 с.
3. Федорченко Н.В. Договірні зобов'язання з надання послуг: проблеми теорії і практики : монографія / Н.В. Федорченко. – К. : НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2015. – 328 с.

УДК 342.9

Фомічов К. С.

к.ю.н., доцент, докторант

*Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка*

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ЗАХИЩЕНОСТІ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТ

Для нашої країни проблема соціального захисту осіб з інвалідністю є важливою та актуальною, що можна пояснити стійкою тенденцією до зростання їх кількості у загальній структурі населення.

Так, на початку 90-х рр. минулого століття загальна чисельність інвалідів в Україні становила близько 3 % усього населення, або 1,5 млн осіб, у 2008 р. їх чисельність дорівнювала 2,65 млн осіб, тобто 5,3 % усього населення, у 2013 р. – понад 2,8 млн осіб, що становить 6,1 % від загальної чисельності населення [3, с. 3].

Станом на перше січня 2021 року в Україні налічується 2 мільйони 703 тисячі людей з інвалідністю [2]. Наведені статистичні дані яскраво свідчать про масштабність досліджуваної проблеми і водночас акцентують увагу на необхідності вжиття як на загальнодержавному, так і на місцевому рівнях

заходів щодо розвитку системи соціального захисту осіб з інвалідністю, створенні ефективних та дієвих умов для повноцінної участі цієї категорії населення у всіх сферах суспільного життя.

Термін «державна політика формування та реалізації соціальної захищеності осіб з інвалідністю як об'єкт адміністративно-правового регулювання» інтегрує сутнісні характеристики таких понять, як «політика», «державна політика», «соціальна захищеність», та «особа з інвалідністю».

Загальновідомим є те, що «політика» походить від грецького слова «polis» (місто-держава), тобто означає діяльність із самоуправління у полісі. Окрім цього, існують пов'язані із цим терміни «politike» (мистецтво управління), «politicas» (державний діяч), що можна визначити як діяльність з управління суспільством за допомогою публічної влади. У сучасних умовах «політика» тлумачиться, як правило, як мистецтво управління державою.

Важливим видом політики є державна (політика уряду, президента, парламенту, різних міністерств). Державною політика є, по-перше, через те, що має безпосередній вплив на суспільство, і, по-друге, тому, що висхідною її точкою формування та реалізації, початком її дії є ініціатива з боку державних структур, державних органів.

Можна зазначити, що держава, реалізуючи через відповідно органи свою політику у різних сферах, має прагнути сприяти добробуту людей, забезпечуючи та захищаючи їх настільки ефективно, наскільки це можливо. Безпосередньо це стосується і сфери соціальної захищеності осіб з інвалідністю.

У вітчизняній літературі поняття соціальної захищеності та соціального захисту тлумачаться по-різному. На думку Н. Болотіної, соціальний захист – це діяльність держави, спрямована на забезпечення, формування й розвиток повноцінної особистості, виявлення й нейтралізацію негативних факторів, що впливають на неї [1, с. 36]. На думку В. Скуратівського, соціальний захист є комплексом організаційно-правових та економічних заходів, спрямованих на захист добробуту кожного члена суспільства в конкретних економічних умовах. Організаційно-правові заходи передбачають створення інститутів соціального захисту і законів, які повинні керувати їх діяльністю, економічні – формування механізмів перерозподілу доходів, тобто стягнення податків та інших платежів і трансфертів [5, с. 36].

Ще однією ключовою категорією, зміст якої необхідно розкрити в межах нашого дослідження є «особа з інвалідністю».

Термін «особа з інвалідністю» законодавчо визначений в українському законодавстві. Так, Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» під вказаною категорією визначає особу зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити їй соціальний захист [4].

Отже, під державною політикою формування та реалізації соціальної захищеності осіб з інвалідністю варто розуміти цілеспрямовану діяльність уповноважених суб'єктів публічного управління, яка реалізовується шляхом

здійснення нормативно-правових, організаційних та управлінських заходів у сфері формування та реалізації соціальної захищеності осіб з інвалідністю.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Болотіна Н. Право людини на соціальне забезпечення в Україні: проблема термінів і понять. *Право України*. 2000. № 4. С. 36.
2. У Держстаті розповіли, скільки в Україні людей з інвалідністю URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-ukraina-invalidnist-statystyka/31324501.html>
3. Право осіб з інвалідністю на працю: стан реалізації та перспективи: Інформаційно-аналітичні матеріали до слухань комітету ВРУ у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів / Міністерство соціальної політики України, Державна установа Науково-дослідний інститут соціально-трудових відносин, 2013. 37 с.
4. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 21.03.1991 № 875-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text>
5. Скуратівський В.А. Соціальна політика як суспільний феномен і вид практичної діяльності. *Вісник УАДУ при Президентові України*. 1997. № 1. С. 32–37.

УДК 346.7

Фрончко В. В.

*старший викладач кафедри
цивільного права і процесу*

*Західноукраїнського національного
університету*

ПИТАННЯ ПРО ІННОВАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЙНЕ ПРАВО

Право має створювати режим найбільшого сприяння інноваційним процесам.

Навіть у період дії воєнного стану в Україні, інформаційні технології активно впроваджуються в усі сфери життя українського суспільства та мають вагомий вплив. Намагання відчутти та осмислити цей вплив стає основою для зародження інформаційного суспільства – суспільства, де головною цінністю його функціонування є інформація.

У багатьох сучасних державах, наука та нові інформаційні технології, за допомогою закону, зведені в ранг головного національного пріоритету. В Україні інноваційне право все більше стає предметом наукового обговорення та практичного дослідження численних вітчизняних і міжнародних науково-практичних конференцій.

Інноваційне право в сучасній правовій системі України є новим комплексним формуванням, а тому потребує комплексного понятійного